

© Иван Голев, автор, 2003 г.
© Стефан Десподов, художник, 2003 г.
© Книгоиздателска къща „Труд“, 2003 г.

ISBN 954-528-406-4

Иван Голев

ОХ, ЛЮБОВ

роман(с)

Ако някой от моите близки разпознае свои черти по-нататък, нека е уверен, че съм ги заимствал от него с най-нежно благоговение в стремежа си частично да облагородя мекотелите, лазеци из тази книга.

Авторът

„И червеят лети в раната на орела.“
Бай Нако от Благоевград

„В църквата и небето е стена.“
Херга Мюлер

НАВЪН

Каквото и да правиш, този ден винаги идва по един или друг начин. И ти винаги се оказваш неподготвен за него.

Лятото тази година се случи сухо и небивало горещо. Жегите изсушиха земята в предградията още през юни, напукаха я през юли, а през август я превърнаха в спечена, дебела, непробиваема кора, от която влагата се стичаше все по-надолу. Тревата в нашията ливада стана крехка и чуплива, а бетонната тръба, под която се бях заровил на сянка, дори през пръстта излъчваше към мен умножената слънчева сила. Никога не бях се страхувал за живота си, колкото през това лято. Бях запечатал черупката си с най-дебелата варовикова ципа, на която бях способен, дишах едва-едва, сърцето ми биеше по един-два пъти в минута. Въпреки това се боях, че влагата ми ще се изпари до следващия дъжд, че така и ще си умра, без никога вече да изляза на повърхността и да поема глътка ухаещ на колендро въздух.

През повечето време на принудителния си летен сън аз се отдавах на видения. За нас те са както хлябът или месото за други животински видове. През

зимата, а също и през сухите периоди като този основното ни занимание е да извикваме пред вътрешния си взор своите любими, многократно гледани сънища. Някои от тях са си лично наши, други идват от дълбините на рода ни и носят паметта на предците ни. Страховете и надеждите ни са затворени в тях като бисери, които ни предупреждават или ни дават увереност, за да продължим. Така и аз през последните месеци в слелите се в едно дни и ноци бях изцяло погълнат от пъстрите въображаеми картини, когато изневиделица заваля дъждът.

В първия миг съжалих, че той прекъсва сладостното ми състояние на унес и съзерцание. После, когато осъзнах какво се е случило, сърцето ми трескаво прескочи няколко пъти. Дъждът! Спасителят на всички ни и най-вече моят! Вслушивах се напрегнато в гъстотата на капките, питах се дали са достатъчно едри и колко ли дълго ще попиват в пръстта. Когато усетих, че животелната влага не само разрохва леговището ми, но ако не се размърдам, заплаива да ме удави, аз напрегнах мимици, протегнах тялото си и възбуден изпълях навън.

Колко прелестна беше ливадата в този час! Буците пръст лъцяха като късове сребро под струите, камъните се усмихваха с измити лица, а онези от тревите, които слънцето не беше изпило докрай, тръпнеха във възроден порив и жадно издуваха изтънели стръкове. Макар буболечките и крилатите създания да се свиваха под някое листо в грижа за живота си, и те се радваха на свършилото засушаване. Чувах ги как с крачета и опашки разменят помежду си щастлив цвъркот, как се поздравяват с изсипващата се от небето благодат. Всички ние на тази земя, дори и най-жилестите и сухите, сме деца

на водата. А в този ден тя се изливаше върху нас с безгрижна, разточителна щедрост.

Избягвайки тънките поточета, които шуртяха навсякъде из пръстта, аз се изкатерих върху малко хълмче и се огледах. Мнозина мои събратя, също като мен изпълзели от сънищата си, ме поздравяваха с поклащане на рога. С някои от тях се познавах лично, за други бях чувал от приятели, трети виждах за пръв път. Но и познати, и непознати ми се струваха в тази върховна минута по-красиви от всякога, понесли своите неповторими черупки под искрящите ресни на дъжда. Всички предвкусвахме обилния пир, който ни предстоеше, празните ни стомахи се свиваха в очакване, което отчасти също ни засищаше със своята трепетност. Аз обичах да отлагам мига на храненето след дълъг пост, защото така най-силно чувствах, че съм не само уста, стомах и черва, деляща се и размножаваща се протоплазма. Можех да сънувам, а храната беше необходимото гориво за моите сънища. Да забавям приемането ѝ беше стоическа проба за мъжество и душевна сила, колкото и надутото да звучи това.

Дъждът разреши струите си, а светлината разкъсва стъмените допреди малко облаци. Тук-там слънчев лъч освети ливадата и под неговия прозрачен сноп водните капки оживяваха в чудни трепкащи багри. С отслабването на дъжда все по-гъста пара се издигаше от горещата пръст и завихряше в игриви кълба въздуха над нея. Като че ли благодарната земя връщаше на небето част от безценния дар, превръщайки го в нежен бял пух. Пълзах с гърди, изпълнени с очарование, из разпрострялата се ведра тишина и изпитвах ням възторг, че също съм участник в природната размяна на учтивост.

Колкото и наслада да изпитвах от ставащото, стомахът ми се заобажда все по-настойчиво. Огледах се, напрегнах обонянието си и открих наблизко малка китка от любимите ми листа от маточина. Дъждът ги бе напоил и те почти бяха възвърнали естествената си свежест. Протегнах устни и откъснах първата хапка. О, вълшебство на вкуса! Няма нищо по-хубаво на този свят от първите хранителни сокове след продължителен глад. Цялото ти същество се превръща в изострен храносмилателен тракт, звуците, шумовете, цветовете заглъхват встрани, остава единствено ароматът на вкусваното, прелестта на поглъщаното. Сънищата, основен смисъл на живота ни, временно се стаяват в пространствата на мозъка, за да изчакат да отминат неустоимата първа вълна на естеството. Навярно и те някак усещат, че без да отдадат дължимото на храната, тях също няма да ги има.

Бях целият отдаден на вкусните листа и вероятно затова не чух стъпките. А когато ги чух, вече виждах стрелващата се към мен ръка, разперващите се като огромен паяк пръсти с розовеиция си седеф на ноктите. Свих бързо рогцата си, опитах се да се прибера в черупката и да се престоря на камък, но движенията ми бяха твърде бавни. Пръстите ме откъснаха от маточината, повдигнаха ме нагоре и аз, макар и зажумял, видях за кратко отвисоко нашата ливада. Стори ми се далеч по-интересна, отколкото я познавах досега, хрумна ми, че ми се представя възможност за ново знание. Ала тази надежда трая кратко. Ръката ме хвърли в спарен найлонов плик и аз се озовах в купчината от десетки мои събратья, които отделяха острата мизантропия на ужас.

Първата ми реакция беше да се свия и напрегнал докрай слуха си, да се опитам да разбера какво се беше случило. Все още не бях имал време да обмисля ситуацията, острата болка от удара в черупките на моите събратья бавно се разсейваше из тялото ми. Но след няколко минути на напрегнато вслушване, на трескав размисъл и на доловени у другите предположения ми стана ясно, че денят бе дошъл. Следващите жертви, хвърляни в плика, които удряха себе си, но и мен, само потвърждаваха разкритието ми. Тежка сянка похлути масаждата ми за живот, макар иначе цялото ми същество да се бунтуваше срещу непоносимостта на случилото се. Как можеше точно сега, след месеци на принудителен сън и глад, точно когато майката природа си спомни с обич за нас, да бъдем уловени и да се превърнем от свободни нейни чада в обречени пленници!

С горчива мъка си спомних обаче, че в историята на нашия вид подобни примери бяха милиони. Всички легенди и предания ни предупреждаваха, че най-опасни за нас са миговете след пълно въздържание. Но кой да ги слуша! Зовът на нагона е по-силен от светите на инстинкта, камо ли от уроците на знанието. Ум не се налива, казваха мъдреците, и сега аз съкрушен си мислех колко прави бяха. Размърдах се в нарасналия куп, за да си намеря по-добро място, и разтреперан се запитах какво ли ме очаква оттук нататък.

Не чаках дълго. След като пликът се напълни с нещастници като мен, собственикът на ръката-паяк закрочи нанякъде. След малко остави задъхващата се наша група върху нещо твърдо, чух захлопване, подобно на малък взрив, а след него се появи пърпорене. Малко по-късно пърпоренето спря, чух изираване,